

**SVEUČILIŠTE U SPLITU
EKONOMSKI FAKULTET**

**ZAVRŠNI RAD
SPECIFIČNOSTI FINANCIJSKOG
IZVJEŠTAVANJA KOD UDRUGA NA PRIMJERU
UDRUGE NAŠ HAJDUK**

Mentor:

mr. Ivana Perica

Student:

Ivan Omazić

Split, kolovoz 2018.

SADRŽAJ:

1. UVOD	4
1.1. Definiranje problema istraživanja.....	4
1.2. Cilj rada	4
1.3. Metode rada	5
1.4. Struktura (sadržaj) rada	5
2. REGULATIVNI OKVIR RAČUNOVODSTVA NEPROFITNIH ORGANIZACIJA.....	6
2.1. Neprofitne organizacije – pojam i karakteristike.....	6
2.2. Računovodstvo neprofitnih organizacija.....	10
2.2.1. Jednostavno knjigovodstvo neprofitnih organizacija.....	12
2.2.2. Dvojno knjigovodstvo neprofitnih organizacija.....	13
3. TEMELJNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI NEPROFITNIH ORGANIZACIJA.....	15
3.1. Bilanca	16
3.2. Izvještaj o prihodima i rashodima	17
3.3. Bilješke.....	18
3.4. Izvještaj o primicima i izdacima	18
3.5. Izvještaj o potrošnji proračunskih sredstava.....	19
4. FINANCIJSKO IZVJEŠTAVANJE I ORGANIZACIJA RAČUNOVODSTVA NA PRIMJERU UDRUGE NAŠ HAJDUK	20
4.1. O udruzi Naš Hajduk	20
4.2. Proces financijskog izvještavanja u Udruzi Naš Hajduk.....	21
4.3. Specifičnosti financijskog izvještavanja i organizacije računovodstva	22
4.3.1. Bilanca Udruge Naš Hajduk.....	22
4.3.2. Izvještaj o prihodima i rashodima Udruge Naš Hajduk	26
4.3.3. Bilješke uz financijske izvještaje Udruge Naš Hajduk	30

5. ZAKLJUČAK.....	33
LITERATURA	34
PRILOZI	36
Popis slika.....	47
Popis tablica	47
SAŽETAK.....	48
SUMMARY.....	49

1. UVOD

U ovom će se dijelu rada odrediti problem i ciljevi istraživanja. Nakon toga će se pažnja posvetiti opisu metoda koje će se koristiti prilikom izrade završnog rada te naposljetku i okvirno odrediti njegova struktura.

1.1. Definiranje problema istraživanja

Ovaj se rad temelji na prikazu specifičnosti financijskog izvještavanja kod udruga. Udruge predstavljaju jedan od najzastupljenijih oblika neprofitnih organizacija. U kategoriju neprofitnih organizacija osim udruga mogu se ubrojiti još:

- ✚ političke stranke,
- ✚ razne zaklade,
- ✚ vjerske zajednice i sl. ,

Kada se govori o općim karakteristikama svih neprofitnih organizacija, pa tako i udruga, onda se one mogu svrstati u dvije kategorije, a to su:

- ✚ stvaranje javne dobrobiti,
- ✚ usmjeravanje djelovanja kako bi se zadovoljili interesi članova.

Atribut neprofitnosti indicira na stjecanje prihoda koje je usmjereno ostvarenju neprofitnih ciljeva (Lešić, 2015, str. 88).

Neprofitne su organizacije dužne voditi i financijske izvještaje, čije vođenje podliježe *Zakonu o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija*. Problem istraživanja predstavlja posebnosti računovodstvenog sustava neprofitnih organizacija i njihovog financijskog izvještavanja.

1.2. Cilj rada

Cilj ovog završnog rada jest prikazati regulativni okvir računovodstvenog sustava neprofitnih organizacija te na konkretnom primjeru iz prakse ukazati na posebnosti financijskog izvještavanja i organizacije računovodstva kod udruga, pri čemu će kao primjer poslužiti udruga Naš Hajduk.

1.3. Metode rada

Za potrebe izrade teorijskog i praktičnog dijela završnog rada koristit će se sljedeće metode:

- ✚ metoda deskripcije,
- ✚ metoda komparacije,
- ✚ metoda analize,
- ✚ metoda sinteze,
- ✚ studija slučaja.

Metoda deskripcije koristit će se u početnoj fazi izrade završnog rada u smislu uobličavanja teorijskog dijela opisujući zakonsku regulativu računovodstva neprofitnih organizacija te posebno i financijsko izvještavanje. Također, ovom će se metodom objasniti rezultati završnog rada na praktičnom primjeru. Metodom komparacije uspoređivat će se sličnosti, odnosno razlike financijskog izvještavanja neprofitnih organizacija i poduzetnika. Metodom analize analizirat će se specifičnosti financijskog izvještavanja udruga preko udruge Naš Hajduk. Metodom sinteze oblikovat će se zaključni dio na način da će se povezati teorijski i praktični dio završnog rada. Studija slučaja uključit će već spomenutu udruhu Naš Hajduk kao jedinicu analize na temelju koje će se sagledati sve specifičnosti financijskog izvještavanja.

1.4. Struktura (sadržaj) rada

Završni rad sastoji se od teorijskog i praktičnog dijela. Teorijski dio sastoji se od dva poglavlja, a to su:

- ✚ regulativni okvir računovodstva neprofitnih organizacija,
- ✚ temeljni financijski izvještaji neprofitnih organizacija.

Navedena poglavlja će se detaljnije obraditi kroz nekoliko potpoglavlja. Praktični dio rada sastojat će se od prikaza financijskog izvještavanja i organizacije računovodstva na primjeru udruge Naš Hajduk. Zaključni dio rada predstavljat će svojevrsnu sintezu teorijskog sadržaja i analize u praktičnom dijelu. Na kraju će se navesti sva literatura korištena za izradu završnog rada, kao i popis slika i tablica.

2. REGULATIVNI OKVIR RAČUNOVODSTVA NEPROFITNIH ORGANIZACIJA

Prije nego se krene pojašnjavati regulativni okvir računovodstva neprofitnih organizacija, jedno će se potpoglavlje posvetiti određenju pojma neprofitnih organizacija općenito te što ih karakterizira.

2.1. Neprofitne organizacije – pojam i karakteristike

Općenito govoreći, neprofitne organizacije nisu namijenjene grupama pojedinaca, odnosno interesnim skupinama, već na specifičan način sudjeluju u napretku društva. Međutim, članove neprofitnih organizacija okupljaju zajednički interesi, odnosno ciljevi, a koji u konačnici vode općem dobru. Jedno od najznačajnijih karakteristika neprofitnih organizacija jest i koncept društvene odgovornosti, što omogućuje pojedincima da budu dio pozitivne promjene i da aktivno doprinose boljitku društva (Alfirević et al., 2013, str. 23).

Univerzalna, odnosno općeprihvaćena definicija neprofitnih organizacija ne postoji, stoga i ne čudi što se u literaturi mogu naći različita određenja. Međutim, ukoliko se neprofitne organizacije promatraju s aspekta neprofitnosti, tada se pod pojmom neprofitnih organizacija podrazumijevaju sve one organizacije kojima primarni cilj nije stvaranje profita. Neprofitne organizacije, ukoliko i stvaraju profit, investiraju ga u humanitarne svrhe.. U tom smislu neprofitne organizacije ostvaruju prihode, ali ne djeluju u području koje je ekonomski isplativo, nego djeluju zbog opće koristi ili podmirivanja potreba koje nije moguće podmiriti preko tržišta na učinkovit način, a važno je za društvo (Bežovan, 1995, str. 197).

Određenje pojma neprofitne organizacije može se povezati s nastojanjima skupine ljudi da ostvare zajednički neprofitni cilj, pri čemu u poslovanju izostaje namjera distribuiranja viška prihoda članovima (Smith, Stebbins, i Dover, 2006, str. 47). U naravi neprofitnih organizacija leži i činjenica da su one fokusirane više na razrješenje određenog društvenog problema, a u tom se smislu mogu i zalagati za određene stavove prema tom problemu (Hansmann, 1980, str. 898).

U neprofitne organizacije ubrajaju se:

- ✚ udruge,
- ✚ zadruge,
- ✚ dobrotvorne organizacije,
- ✚ druge dobrovoljne organizacije.

Sve bi one trebale služiti promicanju kulturnih, obrazovnih, religijskih i profesionalnih ciljeve, uključujući i ciljeve javne službe. Samo financiranje započinju članovi ili neke druge osobe koje ne očekuju otplatu i ne dijele dobit ili gubitak organizacije. Zapravo, radi se o tome da se dobit, odnosno gubitak zadržava. Također, vrlo važna karakteristika neprofitnih organizacija jest i činjenica da one, ukoliko su registrirale svoju djelatnost, dobivaju određene porezne olakšice i njihovi su doprinosi porezno priznati (Business Dictionary).

Za neprofitne organizacije kaže se da pripadaju trećem sektoru, koji uključuje postojanje posebne sfere djelovanja građana kroz različite oblike neprofitnih, nevladinih institucija i organizacija. Treći sektor ne ovisi o državi, tj. prvom sektoru, unatoč tome što se fokusira na slične probleme, međutim nije mu cilj stvaranje profita, što ga razlikuje od prvog sektora. S obzirom na činjenicu da ne pripada sferi države, ekonomije i profita, nastao je termin treći sektor. Taj sektor od prva dva sektora preuzima područja djelatnosti i metode rada, ali mu je svrha postojanja bitno drugačija (Paunović, 2011, prema Vugrinec, 2015, str. 9), kao što je već ranije spomenuto.

Budući da se u radu tematizira udruga, u daljnjem ću se tekstu fokusirati na određenje pojma udruge.

Zakon o udrugama (2017) definira udrugu kao „svaki oblik slobodnog i dobrovoljnog udruživanja više fizičkih, odnosno pravnih osoba koje se, radi zaštite njihovih probitaka ili zauzimanja za zaštitu ljudskih prava i sloboda, zaštitu okoliša i prirode i održivi razvoj, te za humanitarna, socijalna, kulturna, odgojno-obrazovna, znanstvena, sportska, zdravstvena, tehnička, informacijska, strukovna ili druga uvjerenja i ciljeve koji nisu u suprotnosti s Ustavom i zakonom, a bez namjere stjecanja dobiti ili drugih gospodarski procjenjivih koristi, podvrgavaju pravilima koja uređuju ustroj i djelovanje toga oblika udruživanja“.

S obzirom na zakonsko definiranje udruge, može se zaključiti da se radi o neprofitnoj organizaciji jer nema namjere ostvarivanja dobiti, a postoji zajednički cilj interesne skupine ljudi koji se okreću aktualnim društvenim problemima.

Nadalje, Zakon o udrugama (2017) određuje i načela djelovanja udruga te se u tom smislu mogu spomenuti:

- ✚ načelo neovisnosti,
- ✚ načelo javnosti,
- ✚ načelo demokratskog ustroja,
- ✚ načelo neprofitnosti,
- ✚ načelo slobodnog sudjelovanja u javnom životu.

Prvo se načelo odnosi na to da udruga samostalno definira svoje područje djelovanja, ciljeve i djelatnosti, ali i svoj unutarnji ustroj te da samostalno obavlja djelatnosti koje su u skladu s Ustavom i zakonom. Načelo javnosti pretpostavlja uređivanje javnosti rada udruge statutom. Nadalje, načelo demokratskog ustroja indicira na zasnivanje unutarnjeg ustroja udruge po principu demokratskog zastupanja te isto tako i demokratskog načina očitovanja volje članova. Načelo neprofitnosti već je naglašeno više puta u tekstu, stoga će se ovdje samo spomenuti obavljanje gospodarske djelatnosti, ali bez svrhe stvaranja profita. Također, djelovanje udruge temelji se i na načelu slobodnog sudjelovanja u javnom životu, a to pretpostavlja slobodno sudjelovanje udruge u:

- ✚ razvoju,
- ✚ praćenju,
- ✚ provođenju,
- ✚ vrednovanju javnih politika,
- ✚ oblikovanju javnog mnijenja,
- ✚ izražavanju stajališta, mišljenja,
- ✚ poduzimanju inicijative o pitanjima od njihova interesa (Zakon o udrugama, 2017).

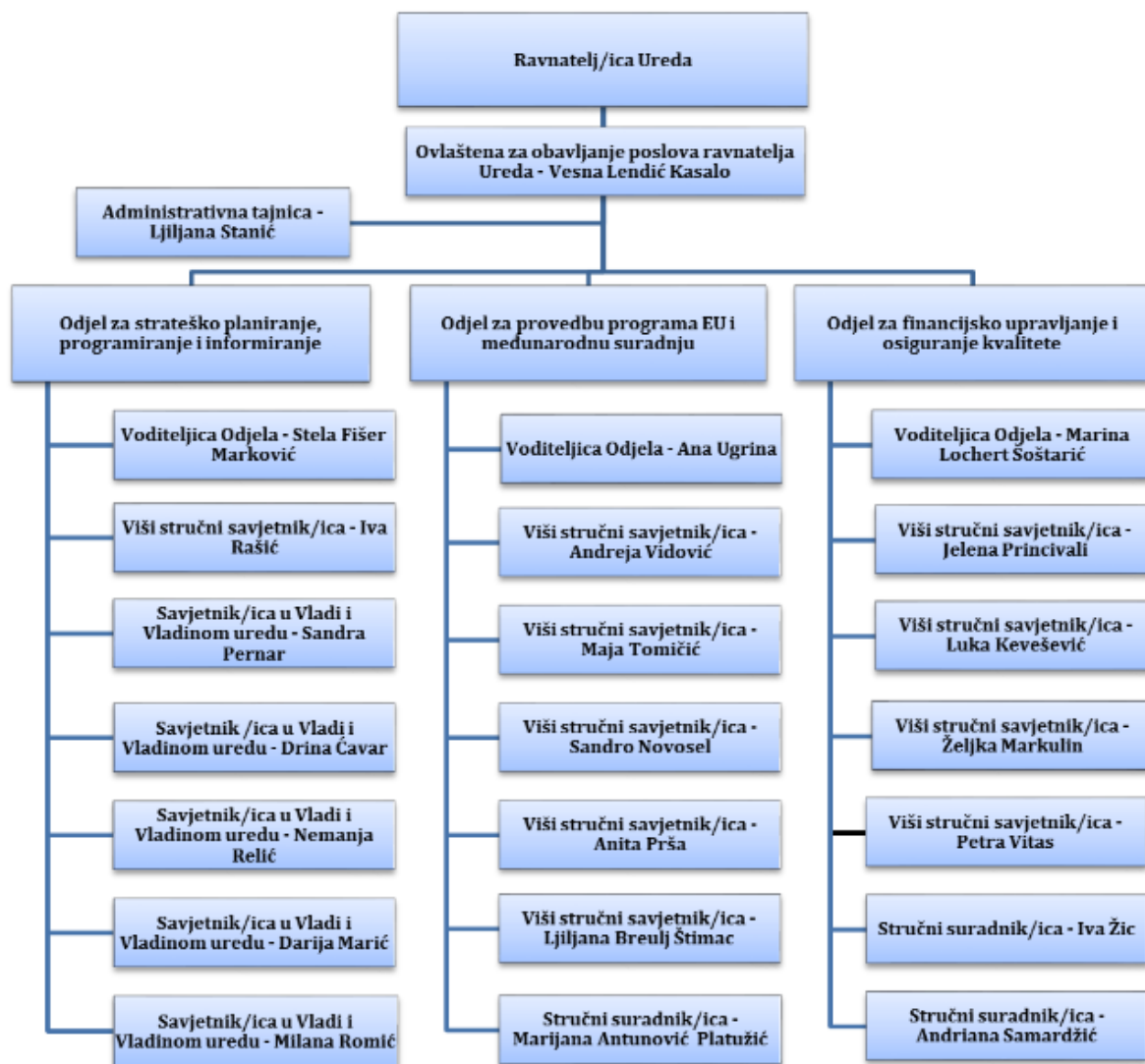
Princip upisivanja udruge u registar udruga jest dobrovoljan, a zahtjev za upis u registar udruga u ime osnivača podnosi osoba koja je ovlaštena za zastupanje udruge. Udruge se prema Zakonu upisuju u registar udruga, prema sjedištu udruge, pri uredima državne uprave u županiji, odnosno gradskom uredu Grada Zagreba koji je nadležan za poslove opće uprave (Zakon o udrugama, 2017).

Prema tome, udruge se mogu osnovati iz niza razloga, kao što su:

- ✚ zaštita prirode,
- ✚ zaštita ljudskih prava,
- ✚ humanitarna uvjerenja,
- ✚ kulturna uvjerenja,
- ✚ socijalna uvjerenja,
- ✚ znanstvena uvjerenja,
- ✚ druga uvjerenja.

Ako tijekom obavljanja registriranih djelatnosti udruga ostvari profit, taj se profit ne smije distribuirati članovima ili drugim osobama, nego se mora usmjeriti unaprjeđivanju i obavljanju djelatnosti udruge u skladu s ciljevima (Vugrinec, 2015, str. 22).

Stručna služba Vlade Republike Hrvatske, odnosno Ured za udruge, zadužen je za odnos s neprofitnim organizacijama kako bi se stvorili kvalitetni uvjeti za suradnju i komunikaciju između države i neprofitnih organizacija. dužnost Ureda jest osigurati djelovanje udruge, pri čemu se misli na pravnu, institucionalnu i financijsku podršku, ali i pružanje potpore razvoju snažnog i autonomnog civilnoga društva. Uredom za udruge upravlja ravnatelj, a njega je za tu poziciju imenovala Vlada na prijedlog premijera prema provedenom javnom natječaju (Vugrinec, 2015, str. 23). Slika 1 prikazuje hijerarhijsko ustrojstvo Ureda za udruge.

Slika 1. Hijerarhijsko ustrojstvo Ureda za udruge

Izvor: Ustrojstvo (n.d.). [Mrežno]. Preuzeto s: <https://udruge.gov.hr/o-uredu/ustrojstvo-2821/2821> [1.5.2018.]

Budući da su registri udruga javni i da su javno dostupna i izvješća o poslovanju, u narednom će se potpoglavlju detaljnije razraditi računovodstvo neprofitnih organizacija.

2.2. Računovodstvo neprofitnih organizacija

Zakonom o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (2014) uređuju se :

- ✚ okvir financijskog poslovanja,
- ✚ elementi računovodstvenog sustava neprofitnih organizacija:

- načela sustava financijskog poslovanja,
- izrada i izvršavanje financijskih planova,
- izvještavanje o potrošnji proračunskih sredstava,
- računovodstvena načela i poslovi,
- poslovne knjige i knjigovodstvene isprave,
- popis imovine i obveza,
- načela iskazivanja imovine, obveza i vlastitih izvora te priznavanja prihoda, rashoda, primitaka i izdataka,
- financijsko izvještavanje,
- revizija godišnjih financijskih izvještaja,
- javna objava godišnjih financijskih izvještaja,
- nadzor nad financijskim poslovanjem i računovodstvom,
- ostala područja koja se odnose na financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija.

Računovodstvo neprofitnih organizacija dužni su primjenjivati:

- + domaće i strane udruge, uključujući i njihove saveze,
- + zaklade,
- + ustanove,
- + fundacije,
- + sindikati,
- + komore,
- + umjetničke organizacije,
- + udruge poslodavaca,
- + ostale pravne osobe kojima primarni cilj nije stvaranje profita (Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, 2014).

Računovodstvo neprofitnih organizacija, prema već spomenutom Zakonu, utemeljeno je na sljedećim načelima:

- + istinitost,
- + točnost, odnosno svaka informacija prikazana u financijskom izvještaju mora istinito iskazati svaku transakciju i bilo koji drugi poslovni događaj,
- + pouzdanost, što uključuje vjeran prikaz stvarnog stanja,
- + pojedinačno prikazivanje podataka, i to po:

- prihodima,
- rashodima,
- imovini,
- obvezama,
- vlastitim izvorima (Jakir-Bajo, 2014, str. 61).

Jednostavno i dvojno knjigovodstvo razlikuju se s obzirom na:

- + princip knjiženja poslovnih događaja,
- + novčanom računovodstvenom načelu,
- + računovodstvenom načelu nastanka događaja (Drača, 2015, str. 41).

U nastavku će se pobliže odrediti jednostavno i dvojno knjigovodstvo vezano za računovodstvo neprofitnih organizacija.

2.2.1. Jednostavno knjigovodstvo neprofitnih organizacija

„Jednostavno računovodstvo mogu voditi udruge čija je vrijednost imovine u prethodne tri godine na godišnjoj razini manja od 230.000,00 kn i čiji je godišnji prihod u prethodne tri godine na godišnjoj razini manji od 230.000,00 kn, a osnovane su prije 1.1.2009.g.“ (Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, 2015).

Poslovne knjige kod jednostavnog knjigovodstva su prema Pravilniku o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (2015):

- + KPI (knjiga primitaka i izdataka), odnosno evidencija o dnevnim i ukupnim poslovnim primicima i izdacima u obračunskom razdoblju,
- + knjiga blagajne, koja se vodi zbog točnog praćenja tijeka gotovog novca,
- + URA (knjiga ulaznih računa), odnosno evidencija svih primljenih računa tijekom obračunskog razdoblja,
- + IRA (knjiga izlaznih računa), odnosno evidencija svih izdanih računa tijekom obračunskog razdoblja,
- + popis dugotrajne nefinancijske imovine koji obuhvaća:
 - neproizvedenu dugotrajnu materijalnu i nematerijalnu imovinu,
 - proizvedenu dugotrajnu imovinu,
 - plemenite metale i ostale pohranjene vrijednosti,
 - sitni inventar.

Također, neprofitna organizacija može voditi i druge knjige i pomoćne evidencije, ovisno o potrebama, kao što su knjiga putnih naloga, evidencija danih i primljenih garancija i sl. za sve je poslovne knjige karakteristično da moraju sadržavati opće podatke o neprofitnoj organizaciji:

- ✚ naziv,
- ✚ adresu,
- ✚ OIB,
- ✚ RNO broj,
- ✚ šifru djelatnosti.

Podaci se unose po nastanku poslovnog događaja, i to najkasnije u roku primjerenom za sastavljanje financijskih izvještaja. Na kraju poslovne godine zaključuju se sve poslovne knjige izuzev popisa dugotrajne nefinancijske imovine (www.cerno-zagreb.hr).

Budući da neprofitne organizacije u pravilu vode dvojno knjigovodstvo, njemu će se u narednom potpoglavlju posvetiti više pažnje.

2.2.2. Dvojno knjigovodstvo neprofitnih organizacija

Dvojno knjigovodstvo predstavlja knjigovodstveni sustav u kojem se svaka poslovna promjena, odnosno sve radnje koje rezultiraju promjenom imovine ili izvora imovine neprofitne organizacije evidentiraju se na najmanje dvije stavke. Na temelju evidencije koja se vodi po sustavu dvojnog knjigovodstva mogu se prikazati svi podaci o:

- ✚ stanju imovine,
- ✚ rashodima i приходima,
- ✚ financijskim rezultatima (www.cerno-zagreb.hr).

Neprofitne organizacije koje vode dvojno knjigovodstvo moraju voditi sljedeće poslovne knjige:

- ✚ dnevnik,
- ✚ glavnu knjigu, pomoćne knjige.

Ako sve poslovne promjene evidentira računovođa u računovodstvenom programu Dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige printaju se i uvezuju najkasnije do 30.6. za prethodnu godinu. Potreba vođenja mnogih evidencija u poslovanju neprofitne organizacije nužna je kako bi računovođe mogli kontinuirano evidentirati sve poslovne događaje.

U slučaju da neprofitna organizacija nema puno dokumentacije, onda se može više evidencija voditi u jednom registratoru (www.cerno-zagreb.hr).

Najčešće evidencije su:

- + knjiga blagajne u koju spadaju:
 - o blagajnički izvještaji,
 - o uplatnice,
 - o isplatnice),
- + evidencija putnih naloga,
- + evidencija korištenja službenih vozila i osobnih vozila u poslovne svrhe,
- + knjiga izlaznih računa,
- + knjiga ulaznih računa,
- + knjiga izvoda
- + obračuni plaća
- + obračuni honorara
- + ostale pomoćne evidencije (www.cerno-zagreb.hr).

Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (2015) definira i sastav računskog plana na način da utvrđuje brojčane oznake i nazive pojedinih računa po kojima je neprofitna organizacija obvezna knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode i rashode. Računi su razvrstani na:

- + razrede,
- + skupine,
- + podskupine,
- + odjeljke.

3. TEMELJNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI NEPROFITNIH ORGANIZACIJA

Sve su neprofitne organizacije, kako je već i ranije naglašeno, obveznici sastavljanja financijskih izvještaja koji se predaju nadležnom Ministarstvu financija ili pak nekoj drugoj instituciji koju je ovlastilo Ministarstvo. Financijski izvještaji javni su i moraju istinito i točno odražavati financijski položaj neprofitne organizacije za poslovnu godinu. U tom smislu one moraju nadležnim institucijama uputiti izjavu o neaktivnosti, a to podrazumijeva da tijekom poslovne godine nisu imale poslovne događaje niti podatke o imovini i obvezama (Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, 2014).

Financijski izvještaji pružaju podatke o stanju i strukturi te promjenama u vrijednosti i opsegu:

- + imovine,
- + obveza,
- + vlastitih izvora,
- + prihoda,
- + rashoda.

Revidirat će se oni godišnji financijski izvještaji koji bilježe ukupan prihod neprofitne organizacije od 3 do 10 milijuna kuna. Neprofitne organizacije, osim sindikata i udruga poslodavaca, na svojim su web stranicama dužne do kraja lipnja tekuće godine objaviti financijska izvješća (Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, 2014).

Za sastavljanje financijskih izvještaja odgovoran je šef službe računovodstva ili neka druga stručna pravna ili fizička osoba kojoj je povjereno vođenje računovodstva. Financijske izvještaje, uključujući i druge izvještaje računovodstva neprofitnih organizacija, potpisuje njihov zakonski zastupnik. On je odgovoran za njihovu vjerodostojnost i predaju (Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i registru neprofitnih organizacija, 2015).

U ovom kontekstu treba spomenuti i općeprihvaćene koncepte koji se koriste pri sastavljanju financijskih izvještaja, a to su:

- ✚ koncept subjekta, što znači da se računovodstvo vodi za izvještajne jedinice, a ne osobe,
- ✚ koncept neograničenog vremena poslovanja, što znači da će izvještajna jedinica nastaviti poslovanje iz godine u godinu,
- ✚ koncept periodičnosti, koji se odnosi na izvještavanje u određenim vremenskim periodima,
- ✚ koncept stabilne valute, što znači da se prikazuju podaci koji imaju novčani izraz vrijednosti (Vašiček, Vašiček, i Sirovica, 2000, str. 54).

Financijski izvještaji koje sastavljaju neprofitne organizacije su:

- ✚ bilanca,
- ✚ izvještaj o prihodima i rashodima,
- ✚ bilješke (Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i registru neprofitnih organizacija, 2017).

Financijski izvještaji za 2017. godinu dužne su sastaviti sve neprofitne organizacije. Financijski se izvještaji razlikuju samo u tome je li određena neprofitna organizacija vodila jednostavno ili dvojno knjigovodstvo u godi za koju sastavlja financijske izvještaje (Dremel, 2018, str. 139).

Dakle, sve neprofitne organizacije, osim političkih stranki i dijelom vjerskih zajednica, FINA-i predaju financijske izvještaje do 1. ožujka 2018. godine za 2017. godinu. Predaju ih elektronički ili na papiru i ne dostavljaju se Državnom uredu za reviziju. Također, financijske izvještaje ne sastavljaju ni organizacije koje nisu zabilježile poslovnu aktivnost u financijskoj godini (Dremel, 2018. str. 140).

3.1. Bilanca

Bilanca je temeljni financijski izvještaj koji sustavno prikazuje imovinu, obveze te vlastite izvore na točno određeni datum. Prema Zakonu o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (2014), imovina uključuje sve resurse kojima je vlasnik neprofitna organizacija i koji su nastali kao rezultat prošlih poslovnih događaja te od kojih se očekuje da bi u budućnosti mogli donijeti određenu ekonomsku korist. Praćenje imovine veže se uz njenu:

- ✚ vrstu,
- ✚ trajnost
- ✚ funkciju.

Isti Zakon (2014) definira obveze kao rezultat prošlih poslovnih događaja, a vežu se i uz odljev resursa iz neprofitne organizacije. Nakon podmirenih obveza neprofitnoj organizaciji ostaju vlastiti izvori. Svi podaci koji se unose u bilancu nalaze se u glavnoj knjizi neprofitne organizacije koja je ujedno i izvor tih podataka.

Prema Pravilniku o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i registru neprofitnih organizacija (2015) bilanca se mora sastojati od sljedećih podataka:

- ✚ računa iz računskog plana,
- ✚ opisa,
- ✚ AOP oznake,
- ✚ stanja 1. siječnja godine za koju se sastavlja izvještaj,
- ✚ stanja 31. prosinca godine za koju se sastavlja izvještaj,
- ✚ indeksa promjene stanja.

Dremel (2017) se u svom stručnom radu bavila problematikom računovodstvenih provjera u neprofitnom računovodstvu pri čemu je naglasila sljedeće:

- ✚ iskazivanje pozicija imovine,
- ✚ iskazivanje pozicija obveza,
- ✚ iskazivanje pozicija rashoda,
- ✚ iskazivanje pozicija prihoda,
- ✚ iskazivanje pozicija vlastitih izvora.

Od 2017. po prvi se put krenulo u praćenje izvršenja financijskih planova neprofitnih organizacija za 2016.

3.2. Izvještaj o prihodima i rashodima

Izvještaj o prihodima i rashodima je temeljni financijski izvještaj koji prikazuje prihode i rashode ostvarene u određenom vremenskom razdoblju. Izvještaj o prihodima i rashodima sastavljaju obveznici dvojnog knjigovodstva neprofitnih organizacija. 2017. godine ukinuta je obaveza izvještavanja za neprofitne organizacije za razdoblje od 1. siječnja do 31. ožujka i od 1. siječnja do 30. rujna, i to počevši sa Skraćenim izvještajem o primicima i izdacima za razdoblje od 1. siječnja do 30. rujna 2017. Neprofitna organizacija sastavlja ovaj izvještaj za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja (Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i registru neprofitnih organizacija, 2017).

U Pravilniku se nalazi Obrazac izvještaja prihoda i rashoda iz kojega se može uočiti da su njegovi sastavni dijelovi:

- ✚ račun iz računskog plana,
- ✚ opis,
- ✚ AOP oznaka,
- ✚ ostvareno prethodne godine,
- ✚ ostvareno u izvještajnom razdoblju,
- ✚ indeks ostvarenja u odnosu na isto razdoblje prethodne godine (Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i registru neprofitnih organizacija, 2015).

3.3. Bilješke

Bilješke dopunjuju podatke uz financijske izvještaje. Bilješke mogu biti opisne, brojčane ili kombinirane i moraju se označavati rednim brojevima uz poziv na AOP oznaku izvještaja na koju se odnose. S obzirom na prethodno navedeno, razlikuju se obvezne bilješke uz bilancu i obvezne bilješke uz izvještaj o prihodima i rashodima. Prema Pravilniku o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i registru neprofitnih organizacija (2015) obvezne bilješke uz bilancu uključuju:

- pregled ugovornih odnosa i sl. koji, mogu postati obveza ili imovina ukoliko se ispune određeni uvjeti,
- pregled stanja i rokova dospijeca dugoročnih i kratkoročnih kredita i zajmova te posebno robnih kredita i financijskih najмова.

Bilješke uz izvještaj o prihodima i rashodima donose podatke o uzrocima većih odstupanja u odnosu na rezultat prethodne godine (Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i registru neprofitnih organizacija, 2015).

3.4. Izvještaj o primicima i izdacima

Izvještaj o primicima i izdacima je temeljni financijski izvještaj koji prikazuje sve ostvarene primitke i izdatke u određenom vremenskom razdoblju. Obveznici vođenja izvještaja o primicima i izdacima su neprofitne organizacije obveznici jednostavnog knjigovodstva. Izvještaj o primicima i izdacima sastavljen je od:

- ✚ rednog broja,
- ✚ opisa,

- ✚ AOP oznake,
- ✚ ostvarenog u prethodnoj poslovnoj godini,
- ✚ ostvarenog u tekućoj poslovnoj godini (Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i registru neprofitnih organizacija, 2015).

3.5. Izvještaj o potrošnji proračunskih sredstava

Izvještaj o potrošnji proračunskih sredstava nije temeljni financijski izvještaj neprofitnih organizacija, ali je sastavni dio Pravilnika i u njemu se nalaze sljedeći podaci:

- ✚ opći podaci o:
 - primatelju sredstava,
 - davatelju sredstava,
 - nazivu projekta/programa/ostalo,
 - razdoblju izvještavanja,
- ✚ financijski podaci,
- ✚ ostali javni izvori financiranja,
- ✚ bilješke.

Neprofitna organizacija koja ostvaruje sredstva iz javnih izvora mora sastaviti i ovaj izvještaj za poslovnu godinu i dostaviti ga davatelju sredstava u roku od 60 dana od dana isteka poslovne godine (Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i registru neprofitnih organizacija, 2015).

4. FINANCIJSKO IZVJEŠTAVANJE I ORGANIZACIJA RAČUNOVODSTVA NA PRIMJERU UDRUGE NAŠ HAJDUK

U ovom će se poglavlju prikazati specifičnosti računovodstva i financijskog izvještavanja neprofitnih organizacija na primjeru udruge Naš Hajduk. Prije nego se krene u analizu računovodstva i financijskih izvještaja, ukratko će se prikazati opće informacije o udruzi.

4.1. O udruzi Naš Hajduk

Udruga Naš Hajduk jest udruga građana u koju se slobodno i dobrovoljno udružuju građani radi ostvarivanja sljedećih ciljeva:

- ✚ poticanja provedbe izbora za utvrđivanje prijedloga kandidata za članove Nadzornog odbora HNK Hajduk š.d.d.,
- ✚ okupljanja i informiranja članova s ciljem stjecanja vlasničkih udjela u HNK Hajduk š.d.d. od strane Udruge, a sve to da se osigura trajna mogućnost provedbe izbora za utvrđivanje prijedloga kandidata za članove Nadzornog odbora HNK Hajduk Split š.d.d.,
- ✚ očuvanja identiteta, promicanja ugleda i sveukupnog razvoja HNK Hajduk š.d.d.,
- ✚ promicanje i razvoj volontiranja,
- ✚ promicanje i razvoj:
 - obrazovanja,
 - demokratske kulture,
 - zaštite i brige o mladima,
 - njihovo aktivnije sudjelovanje u društvu (Statut Udruge Naš Hajduk, 2016, str. 2-3).

Sukladno gore navedenim ciljevima, Udruga se bavi i sljedećim djelatnostima:

- ✚ organiziranjem izbora za prijedlog kandidata za članove Nadzornog odbora HNK Hajduk š.d.d.,
- ✚ zastupanje interesa i prava članova u tijelima HNK Hajduk š.d.d.,
- ✚ koordinacija članova i/ili dioničara u cilju zajedničkog nastupa prema HNK Hajduk š.d.d. i prema financijskim institucijama i drugim faktorima bitnim na tržištu dionica,
- ✚ povezivanje s drugim udrugama zbog realizacije zajedničkih ciljeva,

- ✚ suradnja sa stručnim i znanstvenim institucijama,
- ✚ suradnja s poslovnim subjektima u vidu sponzorstva za HNK Hajduk š.d.d.,
- ✚ osiguranje ostvarenja prioriteta kod stjecanja dionica,
- ✚ organiziranje zabavnih i športskih aktivnosti radi popularizacije HNK Hajduk š.d.d i u humanitarne svrhe,
- ✚ suradnja s HNK Hajduk š.d.d.,
- ✚ suradnja s državnim tijelima, tijelima lokalne samouprave i javnim ustanovama oko rješavanja svih pitanja koja uključuju športsku aktivnost i ostvarivanje ciljeva Udruge,
- ✚ obrada osobnih podataka u skladu s posebnim zakonom,
- ✚ izrada suvenira za svoje članove i sve ostale marketinške i promotivne aktivnosti,
- ✚ posredovanje pri prodaji ulaznica i pretplata za HNK Hajduk Split š.d.d.,
- ✚ ostale djelatnosti usmjerene na realizaciju ciljeva Udruge, a koje su u skladu sa zakonskim aktima (Statut Udruge Naš Hajduk, 2016, str. 3-4).

Udrugu vodi Upravni odbor koji je sastavljen od:

- ✚ predsjednika Udruge, a ujedno i predsjednika Upravnog odbora Udruge,
- ✚ tajnika Udruge,
- ✚ 3 člana Upravnog odbora Udruge.

Upravni odbor djeluje putem sjednica, dok je Skupština je najviše tijelo Udruge i čine je svi članovi Udruge. Njena je funkcija:

- ✚ usvajanje statuta Udruge, uključujući izmjene i dopune,
- ✚ biranje i razrješavanje predsjednika, tajnika i Upravnog odbor Udruge.

Skupština Udruge, kao i Upravni odbor, djeluje preko sjednica. Na mjesto predsjednika i tajnika mogu biti izabrani samo članovi Udruge čije članstvo traje najmanje 4 godine, i to bez prekida (www.nashajduk.hr).

4.2. Proces financijskog izvještavanja u Udruzi Naš Hajduk

Udruga Naš Hajduk dužna je svake godine predati financijske izvještaje za prethodnu godinu FINA-i, osim bilješki, koje se ne predaju FINA-i. Sukladno činjenici da je Udruga obveznik dvojnog knjigovodstva, FINA-i predaje bilancu i račun prihoda i rashoda elektronički ili papirnato, i to do 1. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu. Rok predaje strogo je određen, što znači da se sve naknadne predaje financijskih izvještaja ne bi uvažile.

Sve su svote u obrascima upisane su u kunama, bez lipa. Pri predaji izvještaja za 2017. godinu moralo se voditi računa o provjeri knjigovodstvenog sustava neprofitnog računovodstva koje treba primjenjivati pri sastavljanju izvještaja. Udruga Naš Hajduk primjenjuje dvojno knjigovodstvo jer je osnovana prije 2015., ali su prihodi i imovina pojedinačno gledano u prethodnim razdobljima veći od 230 000 HRK. Sukladno tome, Udruga je obvezna:

- voditi dvojno knjigovodstvo,
- sastaviti financijske planove,
- obaviti samoprocjenu.

Također, moguća je i revizija godišnjih financijskih izvještaja, što ovisi o visini prihoda prikazanim za 2017. godinu (Dremel, 2018).

4.3. Specifičnosti financijskog izvještavanja i organizacije računovodstva

U ovom će se potpoglavlju prikazati specifičnosti strukture i sadržaja financijskih izvještaja neprofitnih organizacija i to na primjeru financijskih izvještaja Udruge Naš Hajduk. Nadalje, ukazat će se na ključne karakteristike koje imaju financijski izvještaji neprofitnih organizacija. Naš Hajduk neprofitna je organizacija i ima obavezu sastavljanja financijskih izvještaja sukladno zakonskim i podzakonskim aktima koji su navedeni ranije u ovom radu. U nastavku završnog rada prikazat će se i analiza strukture i sadržaja s obzirom na sljedeće financijske izvještaje:

- bilanca,
- izvještaj o prihodima i rashodima,
- bilješke.

Udruga Naš Hajduk sastavlja gore navedene financijske izvještaje kao obveznik dvojnog knjigovodstva.

4.3.1. Bilanca Udruge Naš Hajduk

Bilanca Udruge Naš Hajduk prikazuje stanje imovine te obveza i vlastitih izvora. Imovina uključuje nefinancijsku i financijsku imovinu. Tablica 1 prikazuje koje glavne kategorije spadaju pod bilancu Udruge, ali i općenito neprofitnih organizacija.

Tablica 1. Kategorije imovine te obveza i vlastitih izvora na primjeru Udruge Naš Hajduk

BILANCA					
IMOVINA		OBVEZE I VLASTITI IZVORI		IZVANBILANČNI ZAPISI	
Nefinancijska	Financijska	Obveze	Vlastiti izvori	Aktiva	Pasiva
-Neproizvedena dugotrajna imovina - Proizvedena dugotrajna imovina - Plemeniti metali i ostale pohranjene vrijednosti - Sitni inventar - Nefinancijska imovina u pripremi - Proizvedena kratkotrajna imovina	- Novac u banci i blagajni - Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika te za više plaćene poreze i ostalo - Zajmovi - Vrijednosni papiri - Dionice i udjeli u glavnici - Potraživanja za prihode - Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda	- Obveze za rashode - Obveze za vrijednosne papire - Obveze za kredite i zajmove - Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	- Vlastiti izvori - Rezultat poslovanja		

Izvor: obrada autora prema podacima iz bilance Udruge Naš Hajduk dostupne na: <https://banovac.mfin.hr/rnoprt/Bilanca.aspx?id=39972> [23.5.2018.]

Neproizvedena dugotrajna imovina uključuje materijalnu i nematerijalnu imovinu. Proizvedena dugotrajna imovina odnosi se na:

- ✚ građevinske objekte,
- ✚ postrojenja i opremu,
- ✚ prijevozna sredstva,
- ✚ knjige, umjetnička djela i ostale izložbene vrijednosti,
- ✚ višegodišnje nasade i osnovno stado,
- ✚ nematerijalnu proizvedenu imovinu.

Sitni inventar uključuje zalihe sitnog inventara i sitni inventar u uporabi, dok se nefinancijska imovina u pripremi odnosi na sljedeće kategorije u pripremi:

- ✚ građevinske objekte,
- ✚ postrojenja i opremu,
- ✚ prijevozna sredstva,
- ✚ višegodišnje nasade i osnovno stado,
- ✚ ostalo.

Proizvedena kratkotrajna imovina uključuje:

- ✚ zalihe za obavljanje djelatnosti,
- ✚ proizvodnju i proizvode,
- ✚ robu za daljnju prodaju.

Novac u banci i blagajni uključuje još i vrijednosnice u blagajni, dok se depoziti, jamčevni polози i potraživanja od radnika te za više plaćene poreze i ostalo sastoje od:

- ✚ depozita u bankama i ostalim financijskim institucijama,
- ✚ jamčevnih pologa,
- ✚ potraživanja od radnika,
- ✚ ostalo.

Zajmovi se odnose na:

- ✚ zajmove građanima i kućanstvima,
- ✚ zajmove pravnim osobama koje obavljaju poduzetničku djelatnost,
- ✚ zajmove ostalim subjektima.

S druge strane, vrijednosni papiri su:

- ✚ čekovi,
- ✚ komercijalni i blagajnički zapisi,
- ✚ mjenice,
- ✚ obveznice,
- ✚ opcije i drugi financijski derivati,
- ✚ ostali vrijednosni papiri.

Dionice i udjeli u glavnicu raspoređene su s obzirom na banke i ostale financijske institucije te trgovačka društva. Potraživanja za prihode vežu se uz:

- ✚ kupce,
- ✚ članarine i članske doprinose,
- ✚ prihode po posebnim propisima,
- ✚ prihode od imovine i dr.

Obveze za rashode dijele se na:

- ✚ obveze za radnike,
- ✚ obveze za materijalne rashode,
- ✚ obveze za financijske rashode,

- ✚ obveze za prikupljena sredstva pomoći,
- ✚ obveze za kazne i naknade šteta te dr.

Obveze za vrijednosne papire odnose se na čekove i mjenice. Obveze za kredite i zajmove uključuju obveze za kredite banaka i ostalih kreditora te obveze za robne i ostale zajmove.

S druge strane, ukoliko se razmatraju financijski izvještaji koje sastavljaju poduzetnici, onda se mogu uočiti stanovite razlike u strukturi bilance. Naime, aktiva mora biti jednaka pasivi, ali su kategorije bilance različite. Preciznije rečeno, aktiva bilance sastoji se od:

- ✚ potraživanja za upisani, a neuplaćeni kapital,
- ✚ dugotrajne imovina,
- ✚ kratkotrajne imovina,
- ✚ plaćenih troškova budućeg razdoblja i obračunati prihodi,
- ✚ ukupno aktiva.

Pasivu čine sljedeće kategorije:

- ✚ kapital i rezerve,
- ✚ rezerviranja,
- ✚ dugoročne obveze,
- ✚ kratkoročne obveze,
- ✚ odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja,
- ✚ ukupno pasiva (Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja, 2016).

Posljednja kategorija, kao i u slučaju bilance Udruge Naš Hajduk, odnosi se na izvanbilančne zapise. Oznake pozicija također se razlikuju. Dok se kod neprofitnih organizacija, što se uočava na primjeru Udruge, upotrebljava račun iz računskog plana (npr. 0 – nefinancijska imovina), kod bilance poduzetnika oznake pozicija su slova (A – potraživanja za upisani, a neuplaćeni kapital), rimski brojevi (I – nematerijalna imovina), arapski brojevi (1. – izdaci za istraživanje i razvoj).

U bilanci Udruge kod nefinancijske imovine zabilježena je vrijednost samo u stavci proizvedena dugotrajna imovina. Što se tiče financijske imovine, zabilježene su vrijednosti kod:

- ✚ novca u banci i blagajni,
- ✚ depozita, jamčevnih pologa i potraživanja od radnika te za više plaćene poreze i ostalo,
- ✚ zajmva,

- + dionica i udjelima u glavnici,
- + potraživanja za prihode.

Kod obaveza su zabilježene vrijednosti u sljedećim stavkama:

- + obveze za rashode,
- + obveze za kredite i zajmove,
- + odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja,
- + odgođeno priznavanje prihoda,
- + vlastiti izvori.

Tablica 2 prikazuje ključne pozicije bilance za neprofitne organizacije i poduzetnike.

Tablica 2. Usporedba ključnih pozicija bilance neprofitne organizacije i poduzetnika

BILANCA			
NEPROFITNE ORGANIZACIJE		PODUZETNICI	
Imovina	Obveze i vlastiti izvori	Aktiva	Pasiva
- Nefinancijska - Financijska	- Obveze - Vlastiti izvori	- Potraživanja za upisani, a neuplaćeni kapital - Dugotrajna imovina - Kratkotrajna imovina - Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi - Ukupno aktiva	- Kapital i rezerve - Rezerviranja - Dugoročne obveze - Kratkoročne obveze - Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja - Ukupno pasiva

Izvor: obrada autora prema podacima iz bilance Udruga Naš Hajduk i Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN/17)

4.3.2. Izvještaj o prihodima i rashodima Udruge Naš Hajduk

Izvještaj o prihodima i rashodima Udruge Naš Hajduk sustavno prikazuje prihode i rashode te u konačnici i financijski rezultat neprofitne organizacije. Ovaj izvještaj ne postoji kod poduzetnika, već oni sastavljaju račun dobiti i gubitka. Tablica 3 prikazuje koje se glavne kategorije nalaze u izvještaju o prihodima i rashodima Udruge.

Tablica 3. Glavne kategorije izvještaja o prihodima i rashodima Udruge Naš Hajduk

IZVJEŠTAJ O PRIHODIMA I RASHODIMA			
PRIHODI	RASHODI	DODATNI PODACI	VRIJEDNOST OSTVARENIH INVESTICIJA U NOVU DUGOTRAJNU IMOVINU
-Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga - Prihodi od članarina i članskih doprinosa - Prihodi po posebnim propisima - Prihodi od imovine - Prihodi od donacija - Ostali prihodi - Prihodi od povezanih neprofitnih organizacija	-Rashodi za radnike - Materijalni rashodi - Rashodi amortizacije - Financijski rashodi - Donacije - Ostali rashodi - Rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija	- Stanje novčanih sredstava na početku godine (dugovano, potražno) - Stanje novčanih sredstava na kraju razdoblja - Prihod ostvaren iz sredstava EU-a - Prosječan broj radnika na osnovi stanja krajem izvještajnog razdoblja - Prosječan broj zaposlenih na osnovi sati rada - Broj volontera - Broj sati volontiranja	- Građevinski objekti u pripremi - Postrojenja i oprema u pripremi - Prijevozna sredstva u pripremi - Višegodišnji nasadi i osnovno stado u pripremi - Ostala nematerijalna proizvedena imovina u pripremi - Ostala nefinancijska imovina u pripremi

Izvor: obrada autora prema podacima iz izvještaja o prihodima i rashodima Udruge Naš Hajduk dostupnog na: <https://banovac.mfin.hr/rnoprt/FinancijskoIzvjescje.aspx?id=39972> [24.5.2018.]

U ovom je slučaju važno još spomenuti neke kategorije izvještaja o prihodima i rashodima. Naime, prihodi od imovine uključuju prihode od financijske i nefinancijske imovine, dok prihodi od donacija uključuju:

- ✚ donacije iz proračuna,
- ✚ prihode od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija,
- ✚ prihode od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba,
- ✚ prihodi od građana i kućanstava,
- ✚ ostalo.

Ostali prihodi su:

- ✚ prihodi od naknade štete i refundacija,
- ✚ prihodi od prodaje dugotrajne imovine,
- ✚ ostali prihodi.

Prihodi od povezanih neprofitnih organizacija odnose se na tekuće i kapitalne prihode.

S druge strane, rashodi za radnike uključuju:

- ✚ plaće,
- ✚ ostale rashode,
- ✚ doprinose na plaće.

Materijalni rashodi su:

- ✚ naknade troškova zaposlenima,
- ✚ naknade troškova članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično,
- ✚ naknade volonterima,
- ✚ naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa,
- ✚ rashodi za usluge,
- ✚ rashodi za materijal i energiju,
- ✚ ostali nespomenuti rashodi.

Financijski rashodi uključuju:

- ✚ kamate za izdane vrijednosne papire,
- ✚ kamate za primljene kredite i zajmove,
- ✚ ostalo.

Donacije su tekuće i kapitalne, dok se ostali rashodi odnose na kazne, penale i naknade štete te ostale nespomenute rashode.

Na kraju podataka u izvještaju o prihodima i rashodima nalaze se podaci i o:

- ✚ višku, odnosno manjku prihoda prenesenom,
- ✚ obvezama poreza na dobit po obračunu,
- ✚ višku prihoda raspoloživom u sljedećem razdoblju,
- ✚ manjku prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju.

Ekvivalent izvještaju o prihodima i rashodima bi za poduzetnike bio račun dobiti i gubitka. On se sastoji od prihoda i rashoda, i to poslovnih i financijskih (vidjeti Tablicu 4), te:

- ✚ udjelu u dobiti od društava povezanih sudjelujućim interesom,
- ✚ udjelu u dobiti od zajedničkih pothvata,
- ✚ udjelu u gubitku od društava povezanih sudjelujućim interesom,
- ✚ udjelu u gubitku od zajedničkih pothvata,
- ✚ ukupnih prihoda,
- ✚ ukupnih rashoda,

- ✚ dobiti/gubitku prije oporezivanja,
- ✚ porezu na dobit,
- ✚ dobiti/gubitku razdoblja (Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja, 2016).

Kao i kod bilance, i ova se dva financijska izvještaja razlikuju u označavanju pozicija. Dok se kod neprofitnih organizacija, što se uočava na primjeru Udruge, upotrebljava račun iz računskog plana (npr. 3 – prihodi), kod računa dobiti i gubitka poduzetnika oznake pozicija su rimski brojevi (I – poslovni prihodi), arapski brojevi (1. – prihodi od prodaje s poduzetnicima unutar grupe). I jedan i drugi izvještaj prikazuje ključne pozicije: prihode i rashode. Međutim, njihove se kategorije razlikuju.

U izvještaju o prihodima i rashodima Udruge zabilježene su vrijednosti kod sljedećih glavnih stavki prihoda:

- ✚ prihodi od prodaje roba i pružanja usluga,
- ✚ prihodi od članarina i članskih doprinosa,
- ✚ prihodi od imovine,
- ✚ prihodi od donacija,
- ✚ ostali prihodi.

Također, vrijednosti su iskazane i u sljedećim glavnim stavkama rashoda:

- ✚ rashodi za radnike,
- ✚ materijalni rashodi,
- ✚ rashodi amortizacije,
- ✚ financijski rashodi,
- ✚ donacije,
- ✚ ostali rashodi.

U izvještaju se može uočiti i višak prihoda. Stanje na početku i na kraju godine iskazano je u dodatnim podacima izvještaja o prihodima i rashodima.

Tablica 4. prikazuje ključne pozicije izvještaja o prihodima i rashodima za neprofitne organizacije, odnosno računa dobiti i gubitka za poduzetnike.

Tablica 4. Usporedba ključnih pozicija izvještaja o prihodima i rashodima te računa dobiti i gubitka

IZVJEŠTAJ O PRIHODIMA I RASHODIMA (NEPROFITNE ORGANIZACIJE)		RAČUN DOBITI I GUBITKA (PODUZETNICI)			
Prihodi	Rashodi	Prihodi		Rashodi	
-Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga - Prihodi od članarina i članskih doprinosa - Prihodi po posebnim propisima - Prihodi od imovine - Prihodi od donacija - Ostali prihodi - Prihodi od povezanih neprofitnih organizacija	-Rashodi za radnike - Materijalni rashodi - Rashodi amortizacije - Financijski rashodi - Donacije - Ostali rashodi - Rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija	Poslovni - od prodaje poduzetnicima unutar grupe - od prodaje - na temelju uporable vlastitih proizvoda - ostali poslovni prihodi s poduzetnicima unutar grupe - ostali poslovni prihodi	Financijski - od ulaganja u udjele poduzetnika unutar grupe - od ulaganj u udjele društava povezanih sudjelujućim interesom - od ostalih dugotrajnih financijskih ulaganja i zajmova - ostali prihodi s osnove kamata iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe - tečajne razlike i ostali financijski prihodi - prihodi od ostalih dugotrajnih fin. ulaganja i zajmova - ostali prihodi s osnove kamata - tečajne razlike i ostali fin. prihodi - nerealizirani dobiti od fin. imovine - ostali fin. prihodi	Poslovni - promjene vrijednosti zaliha - proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda - materijalni troškovi - troškovi osoblja - amortizacija - ostali troškovi - vrijednosna usklađenja - rezerviranja - ostali poslovni rashodi	Financijski - rashodi s osnove kamata i slični - rashodi s poduzetnicima unutar grupe - rečajne razlike i drugi rashodi s poduzetnicima unutar grupe - rashodi s osnove kamata i slični rashodi - tečajne razlike i drugi rashodi - nerealizirani gubici od fin. imovine - vrijednosna usklađenja fin. imovine - ostali financijski rashodi

Izvor: obrada autora prema podacima iz izvještaja o prihodima i rashodima Udruge Naš Hajduk i Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN/17)

4.3.3. Bilješke uz financijske izvještaje Udruge Naš Hajduk

Udruga je u kratkim bilješkama navela da je 2017. godina u financijskom smislu bila uspješna. Bilješke uz pojedine pozicije bilance odnose se na:

- ✚ ispravak vrijednosti dugotrajne imovine (amortizacija) od 18.509,00 kn, te novu vrijednost ukupne dugotrajne imovine u iznosu od 32.487,00 kn.

- ✚ kratkotrajnu imovina, odnosno zalihe knjige “Bili dres u boji“ u sklopu projekta „Za sva vremena“.
- ✚ zajmovi pravnim osobama odnose se na višak prihoda od članarina koji je pozajmljen Hajduku,
- ✚ novac na računima i u blagajni, i to na glavnom žiroračunu, inozemnom računu (PayPal) na blagajni i novčana sredstva na projektnim računima,
- ✚ dionice i udjeli u glavnici su i dalje najveća stavka Bilance,
- ✚ najveći dio se odnosi na poštanske usluge (pisma sa čestitkom i uplatnicom za obnovu članstva za 2018. godinu), na trošak izrade preklopnog omota za članske iskaznice 2018. godine, te troškovi projekta „Za sva vremena“ vezani za dodatne dekorativne kutije zahvale (naručivanje prema procjeni potrebe).
- ✚ podmirenje svih obaveza kroz siječanj i veljaču 2018. godine.
- ✚ naplaćeni prihodi budućih razdoblja odnose se na unaprijed naplaćene članarine za 2018. godinu s obzirom da je učlanjivanje započelo 21.12.2017. godine, stoga postaju prihod u 2018. godini.
- ✚ obveze za radnike su plaće,
- ✚ ukupna obveza za otplatu dionica (u odnosu na prethodnu godinu) je smanjenja plaćanjem jedne godišnje od deset dogovorenih godišnjih otplatnih rata u iznosu od 3.539.500,00 kn (www.nashajduk.hr).

Bilješke uz pojedine pozicije prihoda i rashoda uključuju:

- ✚ iznos ukupnih prihoda u 2017.,
- ✚ smanjenje prihoda od članarina,
- ✚ prihode od projekata „Ili Jesmo ili nismo“ te „Za sva vremena“,
- ✚ razlog povećanja plaća (Odjel za članstvo radio je cijelu 2017. godinu),
- ✚ plaćanje autorskih honorara nagrađenim autorima iz natječaja „Tematskog parka“ te autoru monografije iz projekta „Za sva vremena“,
- ✚ trošak slanja uplatnica i čestitki za 2018. godinu članovima Udruge kao najveći dio troškova telefona, pošte i prijevoza,
- ✚ trošak računalnih usluga odnosi se na korištenje i održavanje usluge web učlanjivanja i usluge razvoja i implementacije softverskog rješenja „Salesforcea“ za potrebe članstva,
- ✚ intelektualne i osobne usluge su usluge računovodstva, revizije i student servisa te zaštite na radu,

- ✚ ostale usluge su grafičke i tiskarske usluge, catering, usluge čišćenja itd.,
- ✚ zakupnine i najamnine se odnose na najam prostora na Poljudu,
- ✚ najveći dio financijskih rashoda otpada na troškove bankarskih usluga i troškove platnog prometa,
- ✚ trošak donacije vezan je uz projekt „Za sva vremena“,
- ✚ iznos ukupnih rashoda,
- ✚ višak prihoda iz 2017. uz preneseni višak iz 2016.,
- ✚ broj zaposlenih (5 radnika) (www.nashajduk.hr)

S druge strane, bilješke poduzetnika razlikuju se od bilježaka neprofitnih organizacija i sastoje se od osnovnih informacija o poduzetniku, osnove sastavljanja izvještaja, sažetka računovodstvenih politika te podataka koji nisu iskazani u temeljnim financijskim izvještajima, a značajni su za procjenu poslovanja (Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja, 2016).

5. ZAKLJUČAK

U suvremenom se hrvatskom društvu neprofitni sektor suočava s brojnim izazovima, a znatan dio prihoda neprofitnih organizacija realizira se na temelju kooperacije s državnim institucijama. Neprofitne organizacije određene su nastojanjima skupine ljudi da ostvare zajednički neprofitni cilj te činjenicom da se višak prihoda ne dijeli članovima, već se iskorištava za neki zajednički cilj (npr. humanitarni ili drugi).

Okvire financijskog poslovanja neprofitnih organizacija i elemente njihovog računovodstvenog sustava uređuje Zakonom o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija. Neke su neprofitne organizacije obvezne primjenjivati jednostavno, a neke dvojno knjigovodstvo, pri čemu se ključna razlika očituje u knjiženju poslovnih događaja, novčanom računovodstvenom načelu i načelu nastanka događaja. Navedeni zakon propisuje i koji se financijski izvještaji sastavljaju, a to su: bilanca, izvještaj o prihodima i rashodima, bilješke, izvještaj o primicima i izdacima (za obveznike jednostavnog knjigovodstva) i izvještaj o potrošnji proračunskih sredstava (koji i nije tipični financijski izvještaj).

U ovom su se radu prikazale specifičnosti financijskog izvještavanja neprofitnih organizacija na primjeru Udruge Naš Hajduk. Udruga je za 2017. godinu sastavila bilancu i izvještaj o prihodima i rashodima. Može se zaključiti da se pozicije bilance neprofitnih organizacija i u odnosu na poduzetnike razlikuju te da se razlikuju i njihove oznake. Dok se kod neprofitnih organizacija upotrebljava račun iz računskog plana u obliku broja, kod bilance poduzetnika oznake pozicija su slova i brojevi. Sličnost je u tome što se u oba slučaja na kraju bilance nalaze izvanbilančni zapisi.

S druge strane, izvještaj o prihodima i rashodima sastavljaju samo neprofitne organizacije, dok poduzetnici sastavljaju račun dobiti i gubitka. I jedan i drugi financijski izvještaj obuhvaćaju prihode i rashode, ali se kategorije razlikuju. Kao i kod bilance, drugačije su oznake pozicija. Buduće bi analize trebalo usmjeriti i na specifičnosti analize financijskih izvještaja.

LITERATURA

1. Alfrević, N., Pavičić, J., Najev Čačija, L., Mihanović, Z., i Matković, J. (2013). *Osnove marketinga i menadžmenta neprofitnih organizacija*. Zagreb: Školska knjiga.
2. Bežovan, G. (1995). Neprofitne organizacije i kombinirani model socijalne politike. *Revija za socijalnu politiku*, 2 (3), str. 195-214.
3. Business Dictionary. (n.d.). *Non profit organization (NPO)*. [Mrežno] Dostupno na: <http://www.businessdictionary.com/definition/non-profit-organization-NPO.html> [8.6.2018.]
4. Drača, A. (2015). *Računovodstvo neprofitnih organizacija*. Rijeka: Ekonomski fakultet.
5. Dremel, N. (2017). Računovodstvene provjere za 2017. godinu u neprofitnom računovodstvu. *Računovodstvo, revizija i financije*, br. 12, str. 3-15.
6. Dremel, N. (2018). Financijski izvještaji za 2017. godinu u neprofitnom računovodstvu. *Računovodstvo, revizija i financije*, br. 12, str. 139-143.
7. Hansmann, H. (1980). The role of nonprofit enterprise. *The Yale law journal*, 89 (5), str. 835-901.
8. Jakir-Bajo, I. (2014). Donesen novi Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija. *Računovodstvo i porezi u praksi* (11), str. 59-65.
9. Lešić, D. (2015). Neprofitne udruge kao nositelji razvoja socijalnog poduzetništva u Republici Hrvatskoj. *Obrazovanje za poduzetništvo*, 5 (2), str. 83-95.
10. Narodne novine (2015): Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, Narodne novine d.d., Zagreb, br. 1.
11. Narodne novine (2015): Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i registru neprofitnih organizacija, Narodne novine d.d., Zagreb, br. 31.
12. Narodne novine (2017): Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i registru neprofitnih organizacija, Narodne novine d.d., Zagreb, br. 67.
13. Narodne novine (2016): Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja, Narodne novine d.d., Zagreb, br. 95.
14. Narodne novine (2014): Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, Narodne novine d.d., Zagreb, br. 121.
15. Narodne novine (2017): Zakon o udrugama, Narodne novine d.d., Zagreb, br. 70.
16. Naš Hajduk [Mrežno]. Dostupno na: <http://www.nashajduk.hr/> [8.6.2018.]

17. Registar neprofitnih organizacija - Udruga Naš Hajduk [Mrežno]. Dostupno na: <https://banovac.mfin.hr/rnoprt/Detaili.aspx?id=39972> [8.6.2018.]
18. RNO Info portal za udruge [Mrežno]. Dostupno na: <https://www.cerno-zagreb.hr/> [8.6.2018.]
19. Smith, D. H., Stebbins, R. A., & Dover, M. A. (2006). *A Dictionary of Nonprofit Terms and Concepts*. Bloomington: Indiana University Press.
20. Vašiček, V., Vašiček, D., i Sirovica, K. (2000). *Računovodstvo neprofitnih organizacija*. Zagreb: Računovodstvo i financije.
21. Vugrinec, M. (2015). *Specifičnosti neprofitnih organizacija s posebnim osvrtom na udruge*. Čakovec: Međimursko veleučilište.

PRILOZI

Prilog 1: Bilanca Udruge Naš Hajduk na dan 31.12.2017.

Račun iz rač. plana	BILANCA - IMOVINA	Stanje 1. siječnja	Stanje 31. prosinca
	IMOVINA	42.709.579,00 kn	42.079.565,00 kn
0	Nefinancijska imovina	47.348,00 kn	66.222,00 kn
01	Neproizvedena dugotrajna imovina	0,00 kn	0,00 kn
011	Materijalna imovina - prirodna bogatstva	0,00 kn	0,00 kn
0111	Zemljište	0,00 kn	0,00 kn
0112	Rudna bogatstva	0,00 kn	0,00 kn
0113	Ostala prirodna materijalna imovina	0,00 kn	0,00 kn
012	Nematerijalna imovina	0,00 kn	0,00 kn
0121	Patenti	0,00 kn	0,00 kn
0122	Koncesije	0,00 kn	0,00 kn
0123	Licence	0,00 kn	0,00 kn
0124	Ostala prava	0,00 kn	0,00 kn
0125	Goodwill	0,00 kn	0,00 kn
0126	Osnivački izdaci	0,00 kn	0,00 kn
0127	Izdaci za razvoj	0,00 kn	0,00 kn
0128	Ostala nematerijalna imovina	0,00 kn	0,00 kn
019	Ispravak vrijednosti neproizvedene dugotrajne imovine	0,00 kn	0,00 kn
02	Proizvedena dugotrajna imovina	47.348,00 kn	32.487,00 kn
021	Građevinski objekti	0,00 kn	0,00 kn
0211	Stambeni objekti	0,00 kn	0,00 kn
0212	Poslovni objekti	0,00 kn	0,00 kn
0213	Ostali građevinski objekti	0,00 kn	0,00 kn
022	Postrojenja i oprema	50.538,00 kn	50.996,00 kn
0221	Uredska oprema i namještaj	50.538,00 kn	50.996,00 kn
0222	Komunikacijska oprema	0,00 kn	0,00 kn
0223	Oprema za održavanje i zaštitu	0,00 kn	0,00 kn
0224	Medicinska i laboratorijska oprema	0,00 kn	0,00 kn
0225	Instrumenti, uređaji i strojevi	0,00 kn	0,00 kn
0226	Sportska i glazbena oprema	0,00 kn	0,00 kn
0227	Uređaji, strojevi i oprema za ostale namjene	0,00 kn	0,00 kn
023	Prijevozna sredstva	0,00 kn	0,00 kn
0231	Prijevozna sredstva u cestovnom prometu	0,00 kn	0,00 kn
0232	Ostala prijevozna sredstva	0,00 kn	0,00 kn
024	Knjige, umjetnička djela i ostale izložbene vrijednosti	0,00 kn	0,00 kn
0241	Knjige u knjižnicama	0,00 kn	0,00 kn
0242	Umjetnička djela (izložena u galerijama, muzejima i slično)	0,00 kn	0,00 kn
0243	Muzejski izlošci i predmeti prirodnih rijetkosti	0,00 kn	0,00 kn
0244	Ostale nespomenute izložbene vrijednosti	0,00 kn	0,00 kn

025	Višegodišnji nasadi i osnovno stado	0,00 kn	0,00 kn
0251	Višegodišnji nasadi	0,00 kn	0,00 kn
0252	Osnovno stado	0,00 kn	0,00 kn
026	Nematerijalna proizvedena imovina	2.570,00 kn	0,00 kn
0261	Ulaganja u računalne programe	2.570,00 kn	0,00 kn
0262	Umjetnička, znanstvena i literarna djela	0,00 kn	0,00 kn
0263	Ostala nematerijalna proizvedena imovina	0,00 kn	0,00 kn
029	Ispravak vrijednosti proizvedene dugotrajne imovine	5.760,00 kn	18.509,00 kn
03	Plemeniti metali i ostale pohranjene vrijednosti	0,00 kn	0,00 kn
031	Plemeniti metali i ostale pohranjene vrijednosti	0,00 kn	0,00 kn
0311	Plemeniti metali i drago kamenje	0,00 kn	0,00 kn
0312	Pohranjene knjige, umjetnička djela i slične vrijednosti	0,00 kn	0,00 kn
04	Sitni inventar	0,00 kn	0,00 kn
041	Zalihe sitnog inventara	0,00 kn	0,00 kn
042	Sitni inventar u uporabi	0,00 kn	9.328,00 kn
049	Ispravak vrijednosti sitnog inventara	0,00 kn	9.328,00 kn
05	Nefinancijska imovina u pripremi	0,00 kn	0,00 kn
051	Građevinski objekti u pripremi	0,00 kn	0,00 kn
052	Postrojenja i oprema u pripremi	0,00 kn	0,00 kn
053	Prijevozna sredstva u pripremi	0,00 kn	0,00 kn
054	Višegodišnji nasadi i osnovno stado u pripremi	0,00 kn	0,00 kn
0541	Višegodišnji nasadi u pripremi	0,00 kn	0,00 kn
0542	Osnovno stado u pripremi	0,00 kn	0,00 kn
055	Ostala nematerijalna proizvedena imovina u pripremi	0,00 kn	0,00 kn
056	Ostala nefinancijska imovina u pripremi	0,00 kn	0,00 kn
06	Proizvedena kratkotrajna imovina	0,00 kn	33.735,00 kn
061	Zalihe za obavljanje djelatnosti	0,00 kn	33.735,00 kn
0611	Zalihe za preraspodjelu drugima	0,00 kn	33.735,00 kn
0612	Zalihe materijala za redovne potrebe	0,00 kn	0,00 kn
0613	Zalihe rezervnih djelova	0,00 kn	0,00 kn
0614	Zalihe materijala za posebne potrebe	0,00 kn	0,00 kn
062	Proizvodnja i proizvodi	0,00 kn	0,00 kn
0621	Proizvodnja u tijeku	0,00 kn	0,00 kn
0622	Gotovi proizvodi	0,00 kn	0,00 kn
063	Roba za daljnju prodaju	0,00 kn	0,00 kn
1	Financijska imovina	42.662.231,00 kn	42.013.343,00 kn
11	Novac u banci i blagajni	4.187.279,00 kn	1.637.011,00 kn
111	Novac u banci	105.528,00 kn	232.820,00 kn
1111	Novac na računu tuzemnih poslovnih banaka	77.398,00 kn	144.753,00 kn
1112	Novac na računu inozemnih poslovnih banaka	28.130,00 kn	88.067,00 kn
1113	Prijelazni račun	0,00 kn	0,00 kn
112	Izdvojena novčana sredstva	4.076.751,00 kn	1.384.710,00 kn
113	Novac u blagajni	5.000,00 kn	19.481,00 kn
114	Vrijednosnice u blagajni	0,00 kn	0,00 kn

12	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika te za više plaćene poreze i ostalo	139.307,00 kn	4.297,00 kn
121	Depoziti u bankama i ostalim financijskim institucijama	0,00 kn	0,00 kn
1211	Depoziti u tuzemnim bankama i ostalim financijskim institucijama	0,00 kn	0,00 kn
1212	Depoziti u inozemnim bankama i ostalim financijskim institucijama	0,00 kn	0,00 kn
122	Jamčevni polozi	0,00 kn	0,00 kn
123	Potraživanja od radnika	274,00 kn	0,00 kn
124	Potraživanja za više plaćene poreze i doprinose	0,00 kn	0,00 kn
1241	Potraživanja za više plaćene poreze	0,00 kn	0,00 kn
1242	Potraživanje za porez na dodanu vrijednost kod obveznika	0,00 kn	0,00 kn
1243	Potraživanje za više plaćene carine i carinske pristojbe	0,00 kn	0,00 kn
1244	Potraživanje za više plaćene ostale poreze	0,00 kn	0,00 kn
1245	Potraživanje za više plaćene doprinose	0,00 kn	0,00 kn
129	Ostala potraživanja	139.033,00 kn	4.297,00 kn
1291	Potraživanja za naknade koje se refundiraju	0,00 kn	0,00 kn
1292	Potraživanja za naknade štete	0,00 kn	0,00 kn
1293	Potraživanja za predujmove	4.178,00 kn	4.297,00 kn
1294	Ostala nespomenuta potraživanja	134.855,00 kn	0,00 kn
13	Zajmovi	2.899.172,00 kn	4.954.266,00 kn
131	Zajmovi građanima i kućanstvima	0,00 kn	0,00 kn
132	Zajmovi pravnim osobama koji obavljaju poduzetničku djelatnost	2.899.172,00 kn	4.954.266,00 kn
133	Zajmovi ostalim subjektima	0,00 kn	0,00 kn
139	Ispravak vrijednosti danih zajmova	0,00 kn	0,00 kn
14	Vrijednosni papiri	0,00 kn	0,00 kn
141	Čekovi	0,00 kn	0,00 kn
1411	Čekovi - tuzemni	0,00 kn	0,00 kn
1412	Čekovi - inozemni	0,00 kn	0,00 kn
142	Komercijalni i blagajnički zapisi	0,00 kn	0,00 kn
1421	Komercijalni i blagajnički zapisi – tuzemni	0,00 kn	0,00 kn
1422	Komercijalni i blagajnički zapisi – inozemni	0,00 kn	0,00 kn
143	Mjenice	0,00 kn	0,00 kn
1431	Mjenice - tuzemne	0,00 kn	0,00 kn
1432	Mjenice - inozemne	0,00 kn	0,00 kn
144	Obveznice	0,00 kn	0,00 kn
1441	Obveznice – tuzemne	0,00 kn	0,00 kn
1442	Obveznice – inozemne	0,00 kn	0,00 kn
145	Opcije i drugi financijski derivati	0,00 kn	0,00 kn
1451	Opcije i drugi financijski derivati – tuzemni	0,00 kn	0,00 kn
1452	Opcije i drugi financijski derivati – inozemni	0,00 kn	0,00 kn
146	Ostali vrijednosni papiri	0,00 kn	0,00 kn
1461	Ostali tuzemni vrijednosni papiri	0,00 kn	0,00 kn

1462	Ostali inozemni vrijednosni papiri	0,00 kn	0,00 kn
149	Ispravak vrijednosti vrijednosnih papira	0,00 kn	0,00 kn
15	Dionice i udjeli u glavnici	35.415.000,00 kn	35.415.269,00 kn
151	Dionice i udjeli u glavnici banaka i ostalih financijskih institucija	0,00 kn	0,00 kn
1511	Dionice i udjeli u glavnici tuzemnih banaka i ostalih financijskih institucija	0,00 kn	0,00 kn
1512	Dionice i udjeli u glavnici inozemnih banaka i ostalih financijskih institucija	0,00 kn	0,00 kn
152	Dionice i udjeli u glavnici trgovačkih društava	35.415.000,00 kn	35.415.269,00 kn
1521	Dionice i udjeli u glavnici tuzemnih trgovačkih društava	35.415.000,00 kn	35.415.269,00 kn
1522	Dionice i udjeli u glavnici inozemnih trgovačkih društava	0,00 kn	0,00 kn
159	Ispravak vrijednosti dionica i udjela u glavnici	0,00 kn	0,00 kn
16	Potraživanja za prihode	15.101,00 kn	2.500,00 kn
161	Potraživanja od kupaca	12.500,00 kn	0,00 kn
162	Potraživanja za članarine i članske doprinose	0,00 kn	0,00 kn
163	Potraživanja za prihode po posebnim propisima	0,00 kn	0,00 kn
164	Potraživanja za prihode od imovine	101,00 kn	0,00 kn
1641	Potraživanja za prihode od financijske imovine	101,00 kn	0,00 kn
1642	Potraživanja za prihode od nefinancijske imovine	0,00 kn	0,00 kn
165	Ostala nespomenuta potraživanja	2.500,00 kn	2.500,00 kn
169	Ispravak vrijednosti potraživanja	0,00 kn	0,00 kn
19	Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda	6.372,00 kn	0,00 kn
191	Rashodi budućih razdoblja	6.372,00 kn	0,00 kn
192	Nedospjela naplata prihoda	0,00 kn	0,00 kn
Račun iz rač. plana	BILANCA - OBVEZE I VLASTITI IZVORI	Stanje 1. siječnja	Stanje 31. prosinca
	OBVEZE I VLASTITI PRIHODI	42.709.579,00 kn	42.079.565,00 kn
2	Obveze	36.340.184,00 kn	32.481.293,00 kn
24	Obveze za rashode	480.610,00 kn	209.463,00 kn
241	Obveze za radnike	40.541,00 kn	38.740,00 kn
2411	Obveze za plaće - neto	27.053,00 kn	25.918,00 kn
2412	Obveze za naknade plaća – neto	0,00 kn	0,00 kn
2413	Obveze za plaće u naravi – neto	0,00 kn	0,00 kn
2414	Obveze za porez i prirez na dohodak iz plaća	1.525,00 kn	2.805,00 kn
2415	Obveze za doprinose iz plaća	7.144,00 kn	7.371,00 kn
2416	Obveze za doprinose na plaće	4.819,00 kn	2.646,00 kn
2417	Ostale obveze za radnike	0,00 kn	0,00 kn
242	Obveze za materijalne rashode	438.119,00 kn	170.723,00 kn
2421	Naknade troškova radnicima	1.990,00 kn	2.070,00 kn
2422	Naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično	0,00 kn	0,00 kn
2423	Naknade volonterima	0,00 kn	0,00 kn

2424	Naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa	0,00 kn	20.769,00 kn
2425	Obveze prema dobavljačima u zemlji	436.129,00 kn	147.729,00 kn
2426	Obveze prema dobavljačima u inozemstvu	0,00 kn	155,00 kn
2429	Ostale obveze za financiranje rashoda poslovanja	0,00 kn	0,00 kn
244	Obveze za financijske rashode	0,00 kn	0,00 kn
2441	Obveze za kredite za izdane vrijednosne papire	0,00 kn	0,00 kn
2442	Obveze za kamate za primljene kredite i zajmove	0,00 kn	0,00 kn
2443	Obveze za ostale financijske rashode	0,00 kn	0,00 kn
245	Obveze za prikupljena sredstva pomoći	0,00 kn	0,00 kn
246	Obveze za kazne i naknade šteta	0,00 kn	0,00 kn
249	Ostale obveze	1.950,00 kn	0,00 kn
2491	Obveze za poreze	0,00 kn	0,00 kn
2492	Obveze za porez na dodanu vrijednost	0,00 kn	0,00 kn
2493	Obveze za predujmove, depozite, primljene jamčevine i ostale nespomenute obveze	1.950,00 kn	0,00 kn
25	Obveze za vrijednosne papire	0,00 kn	0,00 kn
251	Obveze za čekove	0,00 kn	0,00 kn
2511	Obveze za čekove - tuzemne	0,00 kn	0,00 kn
2512	Obveze za čekove - inozemne	0,00 kn	0,00 kn
252	Obveze za mjenice	0,00 kn	0,00 kn
2521	Obveze za mjenice - tuzemne	0,00 kn	0,00 kn
2522	Obveze za mjenice - inozemne	0,00 kn	0,00 kn
259	Ispravak vrijednosti obveza za vrijednosne papire	0,00 kn	0,00 kn
26	Obveze za kredite i zajmove	35.395.000,00 kn	31.855.500,00 kn
261	Obveze za kredite banaka i ostalih kreditora	0,00 kn	0,00 kn
2611	Obveze za kredite u zemlji	0,00 kn	0,00 kn
2612	Obveze za kredite iz inozemstva	0,00 kn	0,00 kn
262	Obveze za robne i ostale zajmove	35.395.000,00 kn	31.855.500,00 kn
2621	Obveze za zajmove u zemlji	35.395.000,00 kn	31.855.500,00 kn
2622	Obveze za zajmove iz inozemstva	0,00 kn	0,00 kn
269	Ispravak vrijednosti obveza za kredite i zajmove	0,00 kn	0,00 kn
29	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	464.574,00 kn	416.330,00 kn
291	Odgođeno plaćanje rashoda	0,00 kn	0,00 kn
292	Naplaćeni prihodi budućih prihoda	464.574,00 kn	416.330,00 kn
2921	Unaprijed plaćeni prihodi	327.030,00 kn	416.330,00 kn
2922	Odgođeno priznavanje prihoda	137.544,00 kn	0,00 kn
5	Vlastiti izvori	6.369.395,00 kn	9.598.272,00 kn
51	Vlastiti izvori	0,00 kn	0,00 kn
511	Vlastiti izvori	0,00 kn	0,00 kn
512	Revalorizacijska rezerva	0,00 kn	0,00 kn
52	Rezultat poslovanja		
522	Višak/manjak prihoda		
5221	Višak prihoda	6.369.395,00 kn	9.598.272,00 kn
5222	Manjak prihoda	0,00 kn	0,00 kn

Račun iz rač. plana	IZVANBILANCNI ZAPISI	Stanje 1. siječnja	Stanje 31. prosinca
6	Izvanbilančni zapisi		
61	Izvanbilančni zapisi – aktiva	0,00 kn	0,00 kn
62	Izvanbilančni zapisi – pasiva	0,00 kn	0,00 kn

Prilog 2: Račun prihoda i rashoda Udruge Naš Hajduk za razdoblje 2017. godinu

Račun iz rač. Plana	PR-RAS - PRIHODI	Ostvareno prethodne godine	Ostvareno - tekuće razdoblje
3	PRIHODI	7.843.233,00 kn	4.693.653,00 kn
31	Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga	48.065,00 kn	0,00 kn
311	Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga		
3111	Prihodi od prodaje roba	0,00 kn	0,00 kn
3112	Prihodi od pružanja usluga	48.065,00 kn	0,00 kn
32	Prihodi od članarina i članskih doprinosa	3.489.430,00 kn	2.993.450,00 kn
321	Prihodi od članarina i članskih doprinosa		
3211	Članarine	3.489.430,00 kn	2.993.450,00 kn
3212	Članski doprinosi	0,00 kn	0,00 kn
33	Prihodi po posebnim propisima	0,00 kn	0,00 kn
331	Prihodi po posebnim propisima		
3311	Prihodi po posebnim propisima iz proračuna	0,00 kn	0,00 kn
3312	Prihodi po posebnim propisima iz ostalih izvora	0,00 kn	0,00 kn
34	Prihodi od imovine	309,00 kn	336,00 kn
341	Prihodi od financijske imovine	309,00 kn	336,00 kn
3411	Prihodi od kamata za dane zajmove	0,00 kn	0,00 kn
3412	Prihodi od kamata po vrijednosnim papirima	0,00 kn	0,00 kn
3413	Kamate na oročena sredstva i depozite po videnju	147,00 kn	336,00 kn
3414	Prihodi od zateznih kamata	0,00 kn	0,00 kn
3415	Prihodi od pozitivnih tečajnih razlika	162,00 kn	0,00 kn
3416	Prihodi od dividendi	0,00 kn	0,00 kn
3417	Prihodi od dobiti trgovačkih društava, banaka i ostalih financijskih institucija po posebnim propisima	0,00 kn	0,00 kn
3418	Ostali prihodi od financijske imovine	0,00 kn	0,00 kn
342	Prihodi od nefinancijske imovine	0,00 kn	0,00 kn
3421	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	0,00 kn	0,00 kn
3422	Ostali prihodi od nefinancijske imovine	0,00 kn	0,00 kn
35	Prihodi od donacija	4.305.249,00 kn	1.695.959,00 kn
351	Prihodi od donacija iz proračuna	0,00 kn	0,00 kn
3511	Prihodi od donacija iz državnog proračuna	0,00 kn	0,00 kn
3512	Prihodi od donacija iz proračuna jedinica lokane i područne (regionalne) samouprave	0,00 kn	0,00 kn
352	Prihodi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija	0,00 kn	0,00 kn
3521	Prihodi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija		
353	Prihodi od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba	2.562,00 kn	0,00 kn
3531	Prihodi od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba		
354	Prihodi od građana i kućanstava	4.302.687,00 kn	1.695.959,00 kn
3541	Prihodi od građana i kućanstava		
355	Ostali prihodi od donacija	0,00 kn	0,00 kn
3551	Ostali prihodi od donacija		

36	Ostali prihodi	180,00 kn	3.908,00 kn
361	Prihodi od naknade štete i refundacija	0,00 kn	0,00 kn
3611	Prihodi od naknade štete	0,00 kn	0,00 kn
3612	Prihodi od refundacija	0,00 kn	0,00 kn
362	Prihodi od prodaje dugotrajne imovine	0,00 kn	0,00 kn
3621	Prihodi od prodaje dugotrajne nematerijalne i materijalne imovine		
363	Ostali nespomenuti prihodi	180,00 kn	3.908,00 kn
3631	Otpis obveza	180,00 kn	3.908,00 kn
3632	Neplaćena otpisana potraživanja	0,00 kn	0,00 kn
3633	Ostali nespomenuti prihodi	0,00 kn	0,00 kn
37	Prihodi od povezanih neprofitnih organizacija (AOP 042+043)	0,00 kn	0,00 kn
3711	Tekući prihodi od povezanih neprofitnih organizacija	0,00 kn	0,00 kn
3712	Kapitalni prihodi od povezanih neprofitnih organizacija	0,00 kn	0,00 kn
	Račun iz rač. plana	PR-RAS – RASHODI	Ostvareno prethodne godine
			Ostvareno - tekuće razdoblje
4	RASHODI	1.483.104,00 kn	1.464.776,00 kn
41	Rashodi za radnike	262.437,00 kn	461.131,00 kn
411	Plaće	182.582,00 kn	330.021,00 kn
4111	Plaće za redovan rad	182.582,00 kn	330.021,00 kn
4112	Plaće u naravi	0,00 kn	0,00 kn
4113	Plaće za prekovremeni rad	0,00 kn	0,00 kn
4114	Plaće za posebne uvjete rada	0,00 kn	0,00 kn
412	Ostali rashodi za radnike	5.500,00 kn	4.800,00 kn
4121	Ostali rashodi za radnike		
413	Doprinosi na plaće	74.355,00 kn	126.310,00 kn
4131	Doprinosi za zdravstveno osiguranje	25.872,00 kn	39.304,00 kn
4132	Doprinosi za zapošljavanje	2.838,00 kn	4.311,00 kn
4133	Doprinosi za mirovinsko osiguranje koje plaća poslodavac	45.645,00 kn	82.695,00 kn
4134	Posebni doprinos za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom	0,00 kn	0,00 kn
42	Materijalni rashodi	1.104.901,00 kn	729.923,00 kn
421	Naknade troškova zaposlenima	13.459,00 kn	25.932,00 kn
4211	Službena putovanja	2.149,00 kn	8.660,00 kn
4212	Naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život	11.310,00 kn	17.272,00 kn
4213	Stručno usavršavanje radnika	0,00 kn	0,00 kn
422	Naknade troškova članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i slično	0,00 kn	0,00 kn
4221	Naknade za obavljene aktivnosti	0,00 kn	0,00 kn
4222	Naknade troškova službenih putovanja	0,00 kn	0,00 kn
4223	Naknade ostalih troškova	0,00 kn	0,00 kn
4224	Ostale naknade	0,00 kn	0,00 kn
423	Naknade volonterima	0,00 kn	0,00 kn
4231	Naknade za obavljanje djelatnosti	0,00 kn	0,00 kn
4232	Naknade troškova službenih putovanja	0,00 kn	0,00 kn
4233	Naknade ostalih troškova	0,00 kn	0,00 kn
4234	Ostale naknade	0,00 kn	0,00 kn
424	Naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa	0,00 kn	101.257,00 kn

4241	Naknade za obavljanje aktivnosti	0,00 kn	101.257,00 kn
4242	Naknade troškova službenih putovanja	0,00 kn	0,00 kn
4243	Naknade ostalih troškova	0,00 kn	0,00 kn
4244	Ostale naknade	0,00 kn	0,00 kn
PR425	Rashodi za usluge	1.005.762,00 kn	545.440,00 kn
4251	Usluge telefona, pošte i prijevoza	103.881,00 kn	134.142,00 kn
4252	Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	908,00 kn	287,00 kn
4253	Usluga promidžbe i informiranja	17.106,00 kn	6.771,00 kn
4254	Komunalne usluge	0,00 kn	0,00 kn
4255	Zakupnine i najamnine	77.653,00 kn	76.527,00 kn
4256	Zdravstvene i veterinarske usluge	0,00 kn	0,00 kn
4257	Intelektualne i osobne usluge	370.904,00 kn	88.669,00 kn
4258	Računalne usluge	54.203,00 kn	101.947,00 kn
4259	Ostale usluge	381.107,00 kn	137.097,00 kn
426	Rashodi za materijal i energiju	59.380,00 kn	49.438,00 kn
4261	Uredski materijal i ostali materijalni rashodi	47.856,00 kn	27.376,00 kn
4262	Materijal i sirovine	0,00 kn	0,00 kn
4263	Energija	3.090,00 kn	20.927,00 kn
4264	Sitni inventar i auto gume	8.434,00 kn	1.135,00 kn
429	Ostali nespomenuti materijalni rashodi	26.300,00 kn	7.856,00 kn
4291	Premije osiguranja	0,00 kn	0,00 kn
4292	Reprezentacija	2.477,00 kn	2.260,00 kn
4293	Članarine	0,00 kn	0,00 kn
4294	Kotizacije	21.000,00 kn	4.000,00 kn
4295	Ostali nespomenuti materijalni rashodi	2.823,00 kn	1.596,00 kn
43	Rashodi amortizacije	5.760,00 kn	12.749,00 kn
431	Amortizacija		
4311	Amortizacija		
44	Financijski rashodi	109.076,00 kn	40.282,00 kn
441	Kamate za izdane vrijednosne papire	0,00 kn	0,00 kn
4411	Kamate za izdane mjenice		
442	Kamate za primljene kredite i zajmove	0,00 kn	0,00 kn
4421	Kamate za primljene kredite banaka i ostalih kreditora	0,00 kn	0,00 kn
4422	Kamate za primljene robne i ostale zajmove	0,00 kn	0,00 kn
4423	Kamate za odobrene, a nerealizirane kredite i zajmove	0,00 kn	0,00 kn
443	Ostali financijski rashodi	109.076,00 kn	40.282,00 kn
4431	Bankarske usluge i usluge platnog prometa	109.055,00 kn	37.280,00 kn
4432	Negativne tečajne razlike i valutna klauzula	21,00 kn	1.659,00 kn
4433	Zatezne kamate	0,00 kn	1.343,00 kn
4434	Ostali nespomenuti financijski rashodi	0,00 kn	0,00 kn
45	Donacije	920,00 kn	218.782,00 kn
451	Tekuće donacije	920,00 kn	218.782,00 kn
4511	Tekuće donacije	920,00 kn	218.782,00 kn
4512	Stipendije	0,00 kn	0,00 kn
452	Kapitalne donacije	0,00 kn	0,00 kn
4521	Kapitalne donacije		
46	Ostali rashodi	10,00 kn	1.909,00 kn
461	Kazne, penali i naknade štete	0,00 kn	1.908,00 kn
4611	Naknade šteta pravnim i fizičkim osobama	0,00 kn	1.908,00 kn

4612	Penali, ležarine i drugo	0,00 kn	0,00 kn
4613	Naknade šteta radnicima	0,00 kn	0,00 kn
4614	Ugovorene kazne i ostale naknade šteta	0,00 kn	0,00 kn
462	Ostali nespomenuti rashodi	10,00 kn	1,00 kn
4621	Neotpisana vrijednost i drugi rashodi otuđene i rashodovane dugotrajne imovine	0,00 kn	0,00 kn
4622	Otpisana potraživanja	10,00 kn	1,00 kn
4623	Rashodi za ostala porezna davanja	0,00 kn	0,00 kn
4624	Ostali nespomenuti rashodi	0,00 kn	0,00 kn
47	Rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija (AOP 127+128)	0,00 kn	0,00 kn
4711	Tekući rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija	0,00 kn	0,00 kn
4712	Kapitalni rashodi vezani uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija	0,00 kn	0,00 kn
	Stanje zaliha proizvodnje i gotovih proizvoda na početku razdoblja	0,00 kn	0,00 kn
	Stanje zaliha proizvodnje i gotovih proizvoda na kraju razdoblja	0,00 kn	0,00 kn
	Povećanje zaliha proizvodnje i gotovih proizvoda	0,00 kn	0,00 kn
	Smanjenje zaliha proizvodnje i gotovih proizvoda	0,00 kn	0,00 kn
	UKUPNI RASHODI	1.483.104,00 kn	1.464.776,00 kn
	VIŠAK PRIHODA	6.360.129,00 kn	3.228.877,00 kn
	MANJAK PRIHODA	0,00 kn	0,00 kn
5221	Višak prihoda - preneseni	9.266,00 kn	6.369.395,00 kn
5222	Manjak prihoda - preneseni	0,00 kn	0,00 kn
	Obveze poreza na dobit po obračunu	0,00 kn	0,00 kn
	Višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju	6.369.395,00 kn	9.598.272,00 kn
	Manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju	0,00 kn	0,00 kn
Račun iz rač. plana	PR-RAS - DODATNI PODACI	Ostvareno prethodne godine	Ostvareno - tekuće razdoblje
11	Stanje novčanih sredstava na početku godine	9.266,00 kn	4.187.279,00 kn
11-dugovano	Ukupni priljevi na novčane račune i blagajne	7.166.270,00 kn	3.929.181,00 kn
11-potražno	Ukupni odljevi s novčanih računa i blagajni	2.988.257,00 kn	6.479.449,00 kn
11	Stanje novčanih sredstava na kraju razdoblja	4.187.279,00 kn	1.637.011,00 kn
	Prihod ostvaren iz sredstava Europske unije	0,00 kn	0,00 kn
	Prosječan broj radnika na osnovi stanja krajem izvještajnog razdoblja	6	5
	Prosječan broj zaposlenih na osnovi sati rada	4	5
	Broj volontera	0	0
	Broj sati volontiranja	0	0
Račun iz rač. plana	VRIJEDNOST OSTVARENIH INVESTICIJA U NOVU DUGOTRAJNU IMOVINU	Ostvarena vrijednost u istom razdoblju prethodne godine	Ostvarena vrijednost u izvještajnom razdoblju
051	Građevinski objekti u pripremi	0,00 kn	0,00 kn
052	Postrojenja i oprema u pripremi	0,00 kn	0,00 kn

053	Prijevozna sredstva u pripremi	0,00 kn	0,00 kn
054	Višegodišnji nasadi i osnovno stado u pripremi	0,00 kn	0,00 kn
055	Ostala nematerijalna proizvedena imovina u pripremi	0,00 kn	0,00 kn
056	Ostala nefinancijska imovina u pripremi	0,00 kn	0,00 kn
		Stanje 1. siječnja	Stanje na kraju izvještajnog razdoblja
	Stanje zaliha	0,00 kn	33.735,00 kn
	Kontrolni zbroj	10,00 kn	33.745,00 kn

Popis slika

Slika 1. Hijerarhijsko ustrojstvo Ureda za udruge	10
---	----

Popis tablica

Tablica 1. Kategorije imovine te obveza i vlastitih izvora na primjeru Udruge Naš Hajduk ..	23
Tablica 2. Usporedba ključnih pozicija bilance neprofitne organizacije i poduzetnika.....	26
Tablica 3. Glavne kategorije izvještaja o prihodima i rashodima Udruge Naš Hajduk	27
Tablica 4. Usporedba ključnih pozicija izvještaja o prihodima i rashodima te računa dobiti i gubitka.....	30

SAŽETAK

Ovaj se završni rad temelji na specifičnostima financijskog izvještavanja kod udruga. Udruge predstavljaju jedan od najzastupljenijih oblika neprofitnih organizacija. Neprofitnost ne implicira i nepostojanje prihoda, već se oni koriste za ostvarenje neprofitnih ciljeva. Neprofitne su organizacije dužne voditi i financijske izvještaje. Budući da se tema ovog završnog rada temelji na specifičnostima izvještavanja udruga, problem istraživanja predstavlja posebnosti računovodstvenog sustava neprofitnih organizacija i njihovog financijskog izvještavanja. Cilj ovog završnog rada bio je prikazati regulativni okvir računovodstvenog sustava neprofitnih organizacija te na primjeru Udruge Naš Hajduk ukazati na posebnosti financijskog izvještavanja i organizacije računovodstva kod udruga. Analiza je pokazala da se bilanca i izvještaj o приходima i rashodima razlikuje od izvještaja poduzetnika u pozicijama i strukturi pozicija.

Ključne riječi: neprofitne organizacije, udruge, financijski izvještaji

SUMMARY

This final work was based on the specifics of financial reporting in the association. Associations represent one of the most common forms of non-profit organizations. Nonprofit does not imply the lack of income, but income is used to achieve non-profit goals. Non-profit organizations are also required to keep financial reports. Since the research topic is based on the specifics of the reporting of the associations, the problem of research is the particularities of the accounting system of non-profit organizations and their financial reporting. The aim of this final paper was to present the regulatory framework of the accounting system of non-profit organizations and, on the example of the Association NašHajduk, to point out the peculiarities of financial reporting and organization of accounting in the associations. The analysis showed that the balance sheet and the income and expense report differed from the reports of the entrepreneurs in positions and position markings.

Key words: non-profit organizations, associations, financial reports